

NOTAT

Til:

Fra:
Monica Hox

Vår ref.
08/515-32/SF-420, SF-560.0, SF-
711, SF-902, SF-961, SF-970//MH

Dato:
19.11.2009

Anonymiserert versjon av uttalelse- utestengelse og undervisning

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til klage av 21. april 2008 fra A.

A mener at han ble diskriminert på grunn av hans afrikanske opprinnelse og/eller hudfarge mens han var student ved høgskolen B fra 2006 til 2008.

Ombudet har konkludert med at B ikke har handlet i strid med diskrimineringsloven § 4 i denne saken.

Ombudets uttalelse kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda innen tre uker fra du har mottatt dette brevet, se vedlagte orientering.

Sakens bakgrunn

Likestillings- og diskrimineringsombudets presentasjon av sakens bakgrunn bygger på partenes skriftlige redegjørelser.

Fra høsten 2006 til våren 2008 var A student på Masterprogrammet i Informasjonssikkerhet, avdeling for informatikk og medieteknikk ved høgskolen B. A kommer opprinnelig fra Nigeria.

I april 2008 fattet klagenemnda ved høgskolen et vedtak om å underkjenne As prosjektoppgave, samt utestenge A fra høgskolen frem til utløpet av vårsemesteret 2008. Begrunnelsen var at A var blitt funnet skyldig i forsettlig fusk ved innlevering av prosjektoppgave fordi deler av oppgaven ble ansett å være plagiat. A informerte da om at han sluttet ved høgskolen. Han flyttet deretter utenlands.

Den 21. april 2008 sendte A en klage til ombudet.

Partenes anførsler

A hevder at han er blitt utsatt for diskriminering på grunn av hans afrikanske opprinnelse og på grunn av hans hudfarge, både fra lærerne og fra skolens administrasjon.

A gjør gjeldende at han ble utvist fra høgskolen uten saklig grunn, og anklager høgskolens administrasjon for manglende tilrettelegging av viktig informasjon angående skolens vedtak, og for å ha nektet å kommunisere med ham. A viser til at han ikke fikk anledning til å forklare seg før B vedtok å utestenge ham, verken personlig eller gjennom sin advokat, som på dette tidspunktet var i utlandet. Han viser for øvrig til at vedtaket er skrevet på norsk, som han ikke behersker.

Videre hevder han at han ble utstøtt fra klassen, forskjellsbehandlet ved eksamen, nektet deler av undervisning, og pålagt tyngre oppgaver enn andre. Til støtte har han blant annet fremlagt kopier av ulike oppgaver som ble distribuert til studentene.

B avviser at skolens lærere eller administrasjon har diskriminert A.

Når det gjelder påstanden om at A ble utestengt uten gyldig grunn viser B til at A var funnet skyldig i fusk. B har lagt frem vedtak som skolens klagenemnd fattet i denne forbindelse. Klagenemnda fattet vedtaket på grunnlag av professor X sin redegjørelse av _____, hvor følgende fremgår:

"Vedlagt følger rapporten "Tool-testing Research for Potential Use in Digital Forensics and Forensic Soundness" skrevet av A . Dette er et tellende prosjekt i faget IMT 3711 Digital Forensic Science. Jeg må konkludere med at rapporten i all hovedsak er basert på plagiert tekst. Jeg ber om en rask oppfølging av dette, da eksamen i faget skal være førstkommende tirsdag.

Som jeg skrev til Y inneholder rapporten plagiering uten korrekt referansebruk. Noe tekst er plagiert direkte. Noe tekst har blitt plagiert med mindre endringer i teksten, f.eks. ved å endre begrepet "security analysis" til "forensic analysis". Jeg har gjentatte

ganger, både skriftlig og muntlig, stilt krav til akademisk referansebruk i undervisningen. I tillegg har jeg forklart studenten direkte hvilke krav som stilles.”

X har i tillegg gitt en detaljert gjennomgang av eksempler på slikt plagiat. Nemnda skulle ta stilling til om plagieringen hadde et slikt omfang at det måtte anses som fusk. Forut for dette hadde A fått anledning til å kommentere anklagene mot seg gjennom sin advokat. Klagenemnda sier følgende:

”Det ansees som helt usannsynlig at gjengivelse / bruk fra andre typer kilder i et slikt omfang som fremgår av notatet fra faglære X kan være basert på notater fra muntlige forelesninger. Dessuten viser X sitt notat en rekke tilfeller av innkopiering av tabeller og figurer, også brukt uten kildeangivelse.

Klagenemnden finner derfor at studentens besvarelse utvilsomt representerer plagiat, og i en slik grad at det må karakteriseres som fusk.”

Når det gjelder språklig tilrettelegging, viser B til at A ble informert på engelsk og gitt flere anledninger til å forklare seg. Til støtte for dette har Høgskolen lagt frem kopi av korrespondanse til A og hans advokat. Av korrespondansen fremgår at A ble informert om at han var mistenkt for fusk og han fikk anledning til å forklare seg. B avviser derfor også As påstand om at skolen ikke oversatte viktig informasjon knyttet til vedtaket, samt As påstand om at B ikke ønsket å kommunisere med ham.

B tar avstand fra As påstand om at han ble utestengt fra undervisningen og forskjellsbehandlet av klasselærer. B viser til professor X sin forklaring av _____. Her fremgår det at A ba om å få arbeide alene. Han ønsket heller ikke å delta på all undervisning. Det fremgår også at X foreslo en oppgave for A som ble ansett som godt egnet for en som arbeidet alene. Alle elevene skal ha hatt muligheten til å ta kontakt med X, enten pr telefon eller e- post for å drøfte sine oppgaver. A tok kontakt med X mot slutten av kurset, og de to diskuterte utkastet til prosjektet.

X hevder at han gjorde sin beste for å bistå alle studentene, inkludert A. Alle skal ha hatt samme mulighet til å få veiledning, og A ble behandlet på lik linje med de øvrige studentene i gruppen. Han viser til at A som et tilretteleggingstiltak fikk utsatt frist med å levere sin rapport. X viser videre til at A og hans kollokviepartner samarbeidet dårlig, og at han måtte oppfordre dem til å forbedre relasjonen.

Rettslig grunnlag

Ombudet har kompetanse til å gi uttalelse om et forhold er i strid med diskrimineringsloven, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet

ledd nr. 2.

Diskrimineringsloven § 4 første ledd forbyr direkte diskriminering på grunn av blant annet hudfarge, etnisk bakgrunn og nasjonal opprinnelse. Med direkte diskriminering menes at en person blir behandlet dårligere enn andre på grunn av hudfarge, etnisk bakgrunn eller nasjonal opprinnelse, jf. diskrimineringsloven § 4 annet ledd.

Forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål, og som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den som forskjellsbehandles, anses ikke som diskriminering, jf. diskrimineringsloven § 4 fjerde ledd.

I saker om diskriminering gjelder en regel om delt bevisbyrde, jf. diskrimineringsloven § 10. Det er ikke tilstrekkelig med en påstand om at diskriminering har funnet sted. Ombudet må vurdere konkret om klagers påstander støttes av sakens ytre omstendigheter, jf. Likestillings- og diskrimineringsnemndas uttalelse i sak 26/2006. Klager må fremlegge opplysninger som gir grunn til å tro at forskjellsbehandling har funnet sted. Hvis det er grunn til å tro at diskriminering har funnet sted, må den som beskyldes for diskriminering sannsynliggjøre at diskriminering ikke har skjedd.

Likestillings- og diskrimineringsombudets vurderinger

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal først ta stilling til om det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at A er blitt utsatt for diskriminering på grunn av sin hudfarge og/eller etnisitet/nasjonale opprinnelse.

Utestengning og underkjenning av prosjektoppgave

Det er uomtvistet at A ble utestengt fra høgskolen fra våren 2006 til utløpet av vårsemesteret 2008, og at hans prosjektoppgave ble underkjent på grunn av plagiat. A påstår at utestengningen har sammenheng med hans hudfarge og/eller etnisitet/nasjonale opprinnelse, og at det dermed dreier seg om diskriminering.

Ombudet kan ikke se at det er holdepunkter i saken som støtter As påstand i denne forbindelse. Derimot har B fremlagt klagenemndas vedtak med grunnlagsmateriale. Ombudet har merket seg As kommentarer til Høgskolens redegjørelse vedrørende mistanke om plagiat, men finner ikke grunn til å overprøve de konkrete vurderingene som ligger i bunn av nemndas beslutning. Etter ombudets oppfatning har As hudfarge og/eller afrikanske opprinnelse ingen sammenheng med utestengningssaken. Ombudet bemerker at det fremgår av høgskolens redegjørelse til ombudet at høgskolen er oppmerksom på at det kan være kulturforskjeller med

hensyn til oppgaveskriving og angivelse av kildebruk/referanser. B opplyser at man derfor informerer studentene om hvilke regler som gjelder for dette ved høgsolen, og at studentene ved skolestart skriver under på at de har lest og forstått disse reglene.

Språklig tilrettelegging/Kommunikasjon

Basert på den fremlagte dokumentasjonen i saken finner ikke ombudet grunn til å tro at B fravek reglementet da den besluttet å utestenge A fra skolen. Det fremgår av dokumentasjonen som B har fremlagt at A ble informert på engelsk og gitt flere muligheter til å komme med sine kommentarer til skolens mistanke om fusk. Dette ble gjort i forkant av vedtaket. Det fremgår at B også informerte As advokat. Advokatens fravær på et senere tidspunkt er ikke et forhold som B nødvendigvis måtte ha kjennskap til.

Ombudet kan heller ikke se at det faktum at B ikke oversatte hele vedtaket til engelsk innebærer en diskriminering av A. Ombudet legger til grunn at A hadde full oversikt over saken i og med at administrasjonen hadde hatt møte med A om saken i forkant, at emnelærerens redegjørelse for saken og administrasjonens varsel om åpning av sak om fusk ble sendt A på engelsk, samt at A var representert ved advokat.

Undervisning

Når det gjelder påstanden om at A ble diskriminert i undervisningen på grunn av sin hudfarge/ nasjonale opprinnelse kan ikke ombudet se at As påstander har støtte i de opplysninger som er fremlagt eller i sakens omstendigheter forøvrig.

Som nevnt ovenfor, er det klager som må legge frem opplysninger som gir grunn til å tro at diskriminering har skjedd, slik at bevisbyrden går over på den innklagede. Selv om det ikke stilles strenge krav til dette, så er en påstand om diskriminering ikke nok. Slik saken fremstår, er ombudet kommet til at A ikke har tilstrekkelig dokumentert at han er blitt forskjellsbehandlet, verken når det gjelder språklig tilrettelegging eller påstandene om at han er blitt utestengt fra skolen uten saklig grunn, utstøtt fra klassen, nektet deler av undervisning, eller pålagt tyngre oppgaver enn andre studenter.

Ombudet legger derfor til grunn at A ikke ble diskriminert av B på grunn av sin hudfarge og/eller etnisitet/nasjonale opprinnelse.

Konklusjon

Ombudet finner at B ikke har handlet i strid med diskrimineringsloven § 4.

